

**Извештај о ревизији правилности пословања Завода за
трансфузију крви Војводине, Нови Сад у 2017. години у
делу остваривања прихода од употребе јавних средстава
за услуге које нису обухваћене уговором са
Републичким фондом за здравствено осигурање**

Број: 400-409/2018-05/8

Београд, 29. новембар 2018. године

Мисија

Државна ревизорска институција Народној скупштини, грађанима и другим заинтересованим странама на свим нивоима власти пружа разумно уверавање о томе како се управља и како се користе јавна средства и доприноси унапређивању финансијског управљања, као и одговорности, транспарентности и интегритета носилаца јавних функција.

¹ Насловна слика преузета са <http://www.rtv.rs>.

Зашто смо спровели ову ревизију?

У ревизијама које су вршене у претходном периоду утврђено је да здравствене установе ангажују капацитете који су већ уговорени са Републичким фондом за здравствено осигурање за пружање услуга здравствене заштите уз наплату физичким и правним лицама.

Приходи остварени по овом основу користе се за различите намене на начин који није ближе уређен прописом или актом установе.

Циљ ове ревизије јесте сагледавање правилности пословања здравствене установе приликом стицања прихода пружањем услуга уз наплату и располагања тим средствима, како би се спречило преливање извршених расхода здравствене установе на средства буџета и Републичког фонда за здравствено осигурање.

Шта смо препоручили?

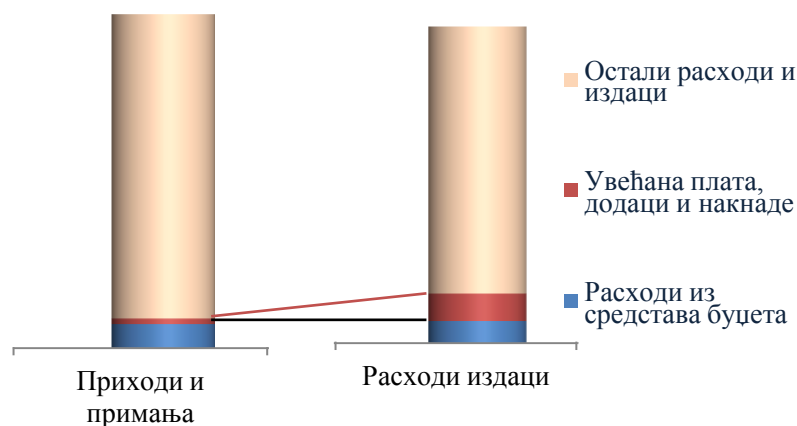
За уређење области која је била предмет ревизије дате су две препоруке које су усмерене на:

- планирање и исказивање прихода које установа остварује од здравствених установа које се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања и
- коришћење јавних прихода у складу са прописима.

Резиме

Завод за трансфузију крви Војводине, Нови Сад је 173,3 милиона динара прихода остварених из доприноса за обавезно здравствено осигурање планирао и исказао као сопствене приходе и најмање у износу од 18,4 милиона динара користио за увећање плата запослених

Завод за трансфузију крви Војводине, Нови Сад (у даљем тексту: Завод за трансфузију) је приходе од доприноса у износу од 173,3 милиона динара (72% укупно остварених прихода) планирао, исказао и користио као сопствене приходе. Завод за трансфузију је ове приходе остварио дистрибуцијом крви и продуката од крви здравственим установама које се финансирају из средстава доприноса за обавезно здравствено осигурање.

Најмање 18,4 милиона динара, односно 10% на овај начин остварених јавних прихода Завод за трансфузију је користио за увећање плата запослених, што није у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама.

САДРЖАЈ:

I. ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ	2
1. ЗАВОД ЗА ТРАНСФУЗИЈУ ЈЕ ПРИХОДЕ У ИЗНОСУ ОД 173,3 МИЛИОНА ДИНАРА ОСТВАРЕНЕ ИЗ СРЕДСТАВА ДОПРИНОСА ЗА ОБАВЕЗНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ ИСКАЗАО И КОРИСТИО КАО СОПСТВЕНЕ ПРИХОДЕ	2
1.1. Завод за трансфузију је приходе у износу од 173,3 милиона динара од услуга дистрибуције крви и продуката од крви који се финансирају из средстава доприноса за обавезно здравствено осигурање исказао и користио као сопствене приходе	2
2. ЗАВОД ЗА ТРАНСФУЗИЈУ ЈЕ СРЕДСТВА ОД ДОПРИНОСА ЗА ОБАВЕЗНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ КОРИСТИО ЗА УВЕЋАЊЕ ПЛАТЕ, ШТО НИЈЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ПЛАТАМА У ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ЈАВНИМ СЛУЖБАМА	4
2.1. Завод за трансфузију је вршио увећање плате запосленима у износу од најмање 18,4 милиона динара из средстава остварених од доприноса за обавезно здравствено осигурање, што није у складу са одредбама члана 12 став 2 Закона о платама у државним органима и јавним службама.....	4
3. ЗАВОД ЗА ТРАНСФУЗИЈУ ЈЕ НАПЛАТУ УСЛУГА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ОД КОРИСНИКА УСЛУГЕ ВРШИО У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 61 ЗАКОНА О ЗДРАВСТВЕНОМ ОСИГУРАЊУ	5
3.1. Завод за трансфузију је услуге које нису обухваћене обавезним здравственим осигурањем, као и услуге пружене на лични захтев наплатио од корисника услуге, у складу са одредбама члана 61 Закона о здравственом осигурању	5
4. ЗАВОД ЗА ТРАНСФУЗИЈУ ЈЕ ПОШТОВАО ПРИОРИТЕТ У ПРУЖАЊУ УСЛУГА	6
4.1. Завод за трансфузију је поштовао приоритет приликом пружања услуга корисницима обавезног здравственог осигурања	6
II. ПРЕПОРУКЕ	6
III. ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА.....	6
IV. КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	8
1. Предмет ревизије	8
2. Ревидирани период пословања	8
3. Информације о субјекту ревизије.....	8
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима	9
5. Критеријуми	9
6. Методологија рада	10
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији	10
V. АНЕКС УЗ ЗАКЉУЧАК БРОЈ 1.....	11

I. ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. Завод за трансфузију је приходе у износу од 173,3 милиона динара остварене из средстава доприноса за обавезно здравствено осигурање исказао и користио као сопствене приходе

1.1. Завод за трансфузију је приходе у износу од 173,3 милиона динара од услуга дистрибуције крви и продуката од крви који се финансирају из средстава доприноса за обавезно здравствено осигурање исказао и користио као сопствене приходе

Завод за трансфузију је у 2017. години исказао остварене приходе из осталих извора у износу од 176.772.000 динара.

Од укупно исказаних наплаћених прихода из осталих извора 173.321.308 динара, односно преко 98% односи се на приходе од крви и продуката од крви који су остварени од здравствених установа које се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања.

Ови приходи Завода за трансфузију остварени су из средстава доприноса за здравствено осигурање које је Републички фонд за здравствено осигурање пренео здравственим установама са којима има закључене уговоре о пружању и финансирању здравствене заштите. Пренета средства намењена су за накнаду за трошкове крви и продуката од крви.

Законом о здравственој заштити прописано је да здравствена установа из Плана мреже, између осталог, средства за рад остварује продајом услуга употребом јавних средстава чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље. Ове услуге наплаћују се по ценама које утврди управни одбор здравствене установе.² Приходи остварени на овај начин задржали су карактер сопствених прихода установе.³

Одредбама члана 159 став 1 тачка 1) Закона о здравственој заштити прописано је да установа средства за рад остварује закључивањем уговора са организацијом за обавезно здравствено осигурање. Одредбом става 10 истог члана прописано је да се на стицање и располагање финансијским средствима за рад здравствене установе из Плана мреже примењују прописи којима се уређује обавезно здравствено осигурање, као и прописи којима се уређује буџетски систем.

² Начин стицања и располагања средствима здравствених установа које се оснивају средствима у државној својини прописан је одредбама чл. 159, 160, 161, 162 и 164 Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС”, 107/05, 72/09 – др. закон, 88/10, 99/2010, 57/11, 119/12, 45/13 – др. закон, 93/14, 96/15, 106/15, 113/17 – др. закон и 105/17 – др. закон).

³ Одредбама члана 47. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 93/12) прописано је да одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање престају да важе кад се за то створе технички услови.

Републички фонд за здравствено осигурање је Правилником о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2017. годину⁴ укупан износ накнаде за крв и продукте од крви определио здравственим установама које пружају услуге на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите. Уговором који је Завод за трансфузију закључио са Републичким фондом за здравствено осигурање није регулисан начин снабдевања здравствених установа крвљу и продуктима од крви, као ни накнада трошкова по овом основу.

Завод за трансфузију је са здравственим установама које пружају услуге здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања на примарном, секундарном и терцијарном нивоу закључивао уговоре о пословно-техничкој сарадњи. Наведеним уговорима регулисано је:

- да је Завод за трансфузију обавезан да изврши обезбеђивање крви и продуката од крви по захтеву установе и да установа сноси трошкове издате крви и продуката од крви,
- да се услуге Завода за трансфузију фактуришу у складу са ценама које је утврдио Републички фонд за здравствено осигурање,
- да је установа обавезна да за извршене услуге издавања крви и компонената од крви, за кориснике који имају својство осигураног лица, изврши плаћање на рачун сопствених прихода Завода за трансфузију, по пријему средстава од стране Републичког фонда за здравствено осигурање.

Завод за трансфузију је планирао, остварио, евидентирао и исказао као сопствене приходе и средства од доприноса у износу од 173.321.308 динара. Ова средства односе се на приходе од дистрибуције крви и продуката од крви здравственим установама које средства за ове намене остварују трансферима Републичког фонда за здравствено осигурање. На овај начин Завод за трансфузију није поступио у складу са чланом 159 став 10 Закона о здравственој заштити и чланом 47 Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 1*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Анексу уз закључак број 1 који се налази у прилогу овог извештаја.

⁴ „Службени гласник РС”, бр. 109/16, 19/2017, 29/17 – испр., 57/17, 73/17, 98/17, 112/17 и 119/17.

2. Завод за трансфузију је средства од доприноса за обавезно здравствено осигурање користио за увећање плате, што није у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама

2.1. Завод за трансфузију је вршио увећање плате запосленима у износу од најмање 18,4 милиона динара из средстава остварених од доприноса за обавезно здравствено осигурање, што није у складу са одредбама члана 12 став 2 Закона о платама у државним органима и јавним службама

Одредбама члана 12 став 2 Закона о платама у државним органима и јавним службама⁵ прописано је, између осталог, да се запосленима у јавним службама које се финансирају из доприноса за обавезно социјално осигурање, а које остварују сопствене приходе пружањем других услуга уз наплату, плате могу увећати из остварених прихода сразмерно учешћу трошкова рада у оствареном приходу. Ставом 3. истог члана прописано је да се елементи за обрачун и исплату овако увећане плате утврђују општим актом послодавца.

Одредбом члана 94 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе⁶ је прописано да је здравствена установа обавезна да за сваки месец утврди приходе и расходе ради увећања плате по наведеном основу.

Колективним уговором код послодавца који су у јулу 2015. године закључили Покрајинска влада, Завод за трансфузију и представници репрезентативних синдиката у Заводу за трансфузију, утврђени су услови и износи додатака на плату и увећања плате. Такође, утврђена је обавеза Завода за трансфузију да за сваки месец утврди приходе и расходе за остваривање овог права и о томе обавести репрезентативне синдикате. Одлуку о увећању плата доноси директор.

За потребе одређивања месечног износа остварених прихода, Завод за трансфузију је, као сопствене приходе, приказивао и приходе остварене од здравствених установа које се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања.

Завод за трансфузију је током 2017. године исплатио укупно увећање плате запосленима у износу од 21.123.485 динара.

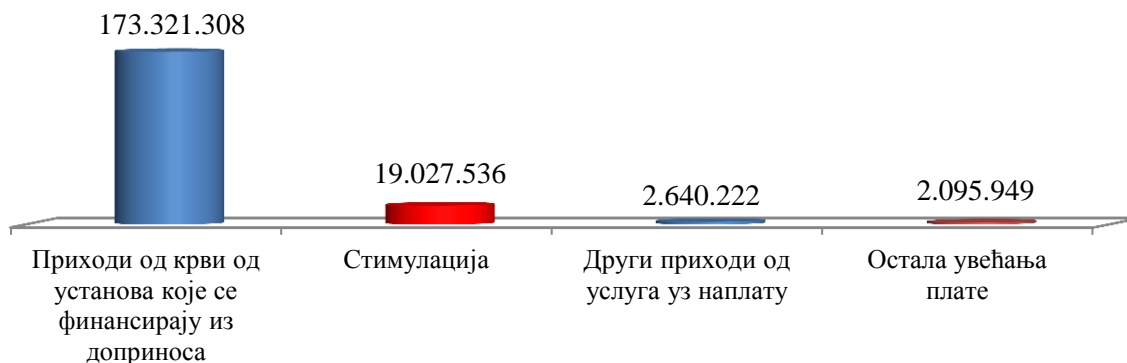
На основу одлука директора и решења управног одбора о исплати стимулације које су доношене током 2017. године, Завод за трансфузију обрачунао је и исплатио увећање плате запосленима по основу стимулације у укупном износу од 19.027.536 динара.

⁵ „Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06 – др. закон, 63/06 – исправка др. закона, 116/08 – др. закони, 92/11, 99/11 – др. закон, 10/13, 55/13, 99/14, 21/16 – др. закон.

⁶ „Службени гласник РС”, бр. 1/15.

Стимулација је исплаћивана свим запосленима у висини од 30% од основне плате запосленог и износи 19% расхода за плате запослених.

Слика број 1: Преглед остварених прихода по врстама и укупно исплаћених увећања плате (износи у динарима)

Од укупно исплаћених увећања (21.123.485 динара) најмање 18.483.263 динара исплаћено је из остварених прихода од установа које се финансирају из доприноса за обавезно здравствено осигурање и који немају карактер сопствених прихода.

Завод за трансфузију је приходе од доприноса за обавезно здравствено осигурање у износу од најмање 18.483.263 динара користио за исплату увећања плате запосленима, што није у складу са чланом 12 Закона о платама у државним органима и јавним службама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 2*).

3. Завод за трансфузију је наплату услуга здравствене заштите од корисника услуге вршио у складу са чланом 61 Закона о здравственом осигурању

3.1. Завод за трансфузију је услуге које нису обухваћене обавезним здравственим осигурањем, као и услуге пружене на лични захтев наплатио од корисника услуге, у складу са одредбама члана 61 Закона о здравственом осигурању

Одредбама члана 61. Закона о здравственом осигурању прописано је да осигурано лице услуге које се не финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања плаћа из својих средстава, по ценама које утврђује давалац здравствене услуге.

Завод за трансфузију је у 2017. години остварио приходе од пружања услуга које се не финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања у износу од 158.238 динара.

Ове услуге су наплаћене од лица којима је услуга пружена, у складу са одредбама члана 61 Закона о здравственом осигурању.

4. Завод за трансфузију је поштовао приоритет у пружању услуга

4.1. Завод за трансфузију је поштовао приоритет приликом пружања услуга корисницима обавезног здравственог осигурања

Чланом 182 став 3 Закона о здравственом осигурању прописано је да су даваоци здравствених услуга из Плана мреже дужни да приоритетно закључе уговор са Републичким фондом за расположиве капацитете у погледу простора, опреме и кадрова, односно да приоритетно извршавају уговорне обавезе према Републичком фонду, у односу на друга правна и физичка лица са којима имају закључене уговоре о пружању здравствених услуга.

Укупни приходи од услуга које је Завод за трансфузију пружио на лични захтев и установама које нису закључиле уговор о пружању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања чине 1% вредности услуга пружених осигураницима Републичког фонда за здравствено осигурање.

Скретање пажње:

Скрећемо пажњу на поглавље VI. *Анекс извештаја уз закључак број 1* у којем је описано да уговорима које је Републички фонд за здравствено осигурање закључио са Заводом за трансфузију и здравственим установама које пружају здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања за 2017. годину није уређено на који начин се врши снабдевање установа потребним количинама крви и продуката од крви које се финансирају из обавезног здравственог осигурања.

Потребно је да Републички фонд за здравствено осигурање у уговорима које закључује са даваоцима услуга здравствене заштите ближе уреди обавезе Завода за трансфузију и установа.

II. ПРЕПОРУКЕ

Препорука број 1:

Препоручује се одговорним лицима Завода за трансфузију да предузму мере којима ће обезбедити да се средства која се остварују из доприноса за обавезно здравствено осигурање уплаћују на рачун установе који није намењен за евидентирање сопствених прихода установе, чиме ће се обезбедити да се иста планирају, исказују и користе на начин прописан Законом о здравственој заштити (*закључак број 1, налаз број 1.1*).

Препорука број 2:

Препоручује се одговорним лицима Завода за трансфузију да исплату увећања плата врше у складу са прописима који уређују ову област (*закључак број 2, налаз број 2.1*).

III. ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Завод за трансфузију крви Војводине је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани

извештај о отклањању откривених неправилности (Одазивни извештај)⁷ у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз Одазивни извештај одговарајуће доказе.

Завод за трансфузију крви Војводине мора у Одазивном извештају исказати да је предузео мере исправљања на отклањању откривених неправилности, односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања у делу остваривања прихода од употребе јавних средстава за услуге које нису обухваћене уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност Одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца Одазивног извештаја. У случају потребе, извршиће се и провера веродостојности Одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3 Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Државној ревизорској институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да Одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима, Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст. 7–13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

⁷ Образац одазивног извештаја доступан је на интернет страници:
http://www.dri.rs/upload/documents/Opsti_dokumenti/odazivni_izvestaj.docx

IV. КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, Програма ревизије Државне ревизорске институције за 2018. годину и Закључка број 400-409/2018-05 од 6. фебруара 2018. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања Завода за трансфузију у делу који се односи на остваривање прихода од употребе јавних средстава за услуге које нису обухваћене уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1. 1. 2017. до 31. 12. 2017. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Назив: Завод за трансфузију крви Војводине Нови Сад

Седиште и адреса: Нови Сад, Хајдук Вељкова 9а

Матични број: 08584702

ПИБ: 100237062

Регистроване делатности:

- производња основних фармацеутских производа која обухвата и прераду крви,
- остала здравствена заштита која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви.

Релевантне правне чињенице везане за историјат Завода су следеће:

- Станица за трансфузију у Новом Саду основана је 1945. године. 1963. године прерасла је у Завод за трансфузију, а на основу Одлуке Владе Републике Србије 1994. године постаје самостална здравствена установа.
- Завод за трансфузију крви Војводине основан је Одлуком Владе Аутономне покрајине Војводине 2010. године. Установа је уписана у судски регистар Привредног суда у Новом Саду, под регистарским улошком број 5-54. Завод за трансфузију је 2011. године извршио усклађивање делатности са Уредбом о класификацији делатности.

Завод за трансфузију је здравствена установа која обавља послове прикупљања крви и крвне плазме за прераду, тестирање крви, обезбеђивање потреба за крвним дериватима и лековима произведеним од крви, дистрибуцију крвних деривата, дијагностичка испитивања, терапијске поступке, контролу и надзор трансфузиолошког лечења, прикупљање матичних ћелија, типизацију ткива, консултације у клиничкој медицини, као и промоцију и организацију добровољног даваштва крви. Статутом установе утврђено је да Завод за трансфузију обавља производњу основних фармацеутских производа која обухвата и прераду крви и осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви.

Завод за трансфузију на територији Аутономне покрајине Војводине координира усклађује и повезује рад овлашћених трансфузиолошких установа и болничких банака крви при стационарним здравственим установама, усклађује обављање трансфузиолошке делатности везане за избор даваоца крви, прикупљање, тестирање, прераду, чување

дистрибуцију и издавање крви и компонената крви за клиничку употребу, као и надзор над озбиљним нежељеним догађајима односно озбиљним нежељеним реакцијама у вези са трансфузијом крви и води јединствени регистар давалаца крви.

У складу са прописима о унутрашњој организацији здравствених установа у Заводу за трансфузију су образоване следеће службе:

- служба за прикупљање крви, тестирање, производњу продуката од крви и дијагностичких средстава;
- служба за лабораторијску и другу дијагностику;
- служба за клиничку трансфузиологију, терапијске услуге и дистрибуцију крви и продуката од крви;
- служба за обезбеђење и контролу квалитета и
- служба за правне, економско-финансијске и техничке послове.

Кадровским планом које је Министарство здравља донело 2013. године, а који је примењиван и у 2017. години, утврђен је укупан број од 100 запослених на неодређено и одређено време. У Заводу за трансфузију на дан 31. децембра 2017. године било је укупно 90 запослених, од чега 83 на неодређено време и 7 на одређено време.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са усвојеним предметом и утврђеним критеријумима за ревизију правилности, ревизија је усмерена на:

- утврђивање основа за пружање и наплату услуга у складу са Законом о здравственој заштити и Законом о здравственом осигурању;
- испитивање правилности извршавања уговора о пружању услуга у смислу поштовања предмета и цене услуга;
- правилној примени ценовника услуга које је усвојио управни одбор установе;
- планирање прихода и расхода према изворима финансирања;
- коришћење остварених прихода за намене утврђене финансијским планом и поштовање ограничења и услова за исплату увећања плате прописаног Законом о платама у државним органима и јавним службама и прописима који су донети ради његове примене.

Ревизија се спроводи на нивоу установе као целине, односно свих организационих делова.

5. Критеријуми

Критеријуми на основу којих је извршено оцењивање предмета ревизије:

- да ли су приходи од услуга остварени у складу са чланом 47 Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему и чл. 159, 160, 161, 162 и 164 Закона о здравственој заштити?
- да ли је наплаћена услуга чије је пружање уз наплату дозвољено у складу са чланом 61 Закона о здравственом осигурању?
- да ли су услуге уз наплату пружене уз поштовање приоритета пружања услуга у складу са чланом 182 став 3 Закона о здравственом осигурању?
- да ли здравствена установа средствима остварених прихода располаже у складу са чланом 159 Закона о здравственој заштити и чланом 12 Закона о платама у државним органима и јавним службама?

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују пословање установе и пружање услуга ради остваривања прихода;
- инспекцијски рад који укључује преглед евиденција и документације Завода за трансфузију која се односи на остварене приходе и њихово коришћење;
- испитивање активности и одлука одговорних лица Завода за трансфузију у вези са остваривањем прихода од употребе јавних средстава за услуге које нису обухваћене уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање;
- интервјуисање одговорних особа Завода за трансфузију.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије упознали смо представнике Завода за трансфузију са прелиминарним налазима и закључцима ревизије и потврдили тачност чињеница.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора” ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања” и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања”.

V. АНЕКС УЗ ЗАКЉУЧАК БРОЈ 1

Завод за трансфузију је средства доприноса за обавезно здравствено осигурање исказао и користио као сопствене приходе

Законом о здравственој заштити⁸ прописано је да снабдевање крвљу и крвним дериватима обезбеђују заводи за трансфузију крви и службе за трансфузију крви при стационарним здравственим установама.

Завод за трансфузију крви је здравствена установа која се оснива искључиво средствима у државној својини ради обављања послова прикупљања крви и крвне плазме за прераду, тестирање крви, обезбеђивање потреба за крвним дериватима и лековима произведеним од крви, дистрибуцију крвних деривата, дијагностичка испитивања, терапијске поступке, контролу и надзор трансфузиолошког лечења, прикупљање матичних ћелија, типизацију ткива, консултације у клиничкој медицини, као и промоцију и организацију добровољног даваштва крви.

Начин и поступак, као и услови и организација трансфузиолошке делатности детаљније су уређени Законом о трансфузиолошкој делатности⁹. Законом о трансфузиолошкој делатности прописано је да заводи обављају послове планирања, прикупљања, тестирања, прераде крви и компонената крви без обзира на њихову намену, као и чување, управљање, дистрибуцију, снабдевање и издавање крви и компонената крви намењених трансфузији.

Завод за трансфузију крви Војводине (у даљем тексту: Завод за трансфузију) основан је за обављање трансфузиолошке делатности на територији Аутономне покрајине Војводине¹⁰.

Износ средстава за здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања за 2017. годину утврђен је Финансијским планом Републичког фонда за здравствено осигурање за 2017. годину.

Правилником о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2017. годину је уређено да се накнада за крв и лабилне продукте од крви утврђује здравственој установи, а износ накнаде за ове намене опредељен је Предрачуном средстава. Распоред средстава, у облику планиране накнаде за рад даваоцима здравствених услуга за пружање здравствених услуга, утврђен је предрачунима средстава који су саставни део Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2017. годину¹¹.

Републички фонд за здравствено осигурање је Предрачунима средстава за 2017. годину укупан износ накнаде за крв и продукте од крви определио здравственим установама које пружају услуге на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите. Предрачуном средстава установама примарне, секундарне и терцијарне здравствене заштите са подручја Аутономне покрајине Војводине планирана је накнада за крв и лабилне продукте од крви за потребе осигураника у износу од 246.301.000 динара. Овакав начин планирања примењује се почев од 2016. године.

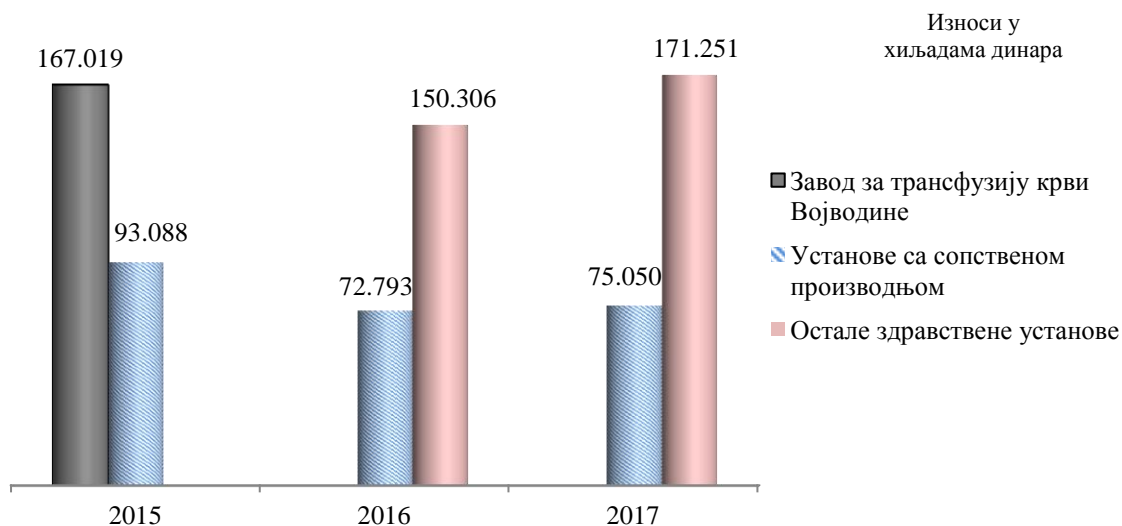
⁸ „Службени гласник РС”, бр. 107/05, 72/09 – др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 – др. закон, 93/14, 96/15, 106/15, 113/17 – др. закон и 105/17 – др. закон.

⁹ „Службени гласник РС”, бр. 72/09.

¹⁰ „Службени лист АПВ”, бр. 22/10.

¹¹ „Службени гласник РС”, бр. 109/16, 19/17, 29/17 – испр., 57/17, 73/17, 98/17, 112/17 и 119/17.

Правилником о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2015. годину¹² накнада за крв и лабилне продукте од крви била је опредељена установама које обављају делатност трансфузије крви (заводи/институт за трансфузију крви и стационарне установе које у свом саставу имају службе за трансфузију крви).

Слика број 2: Преглед односа опредељених средстава обавезног здравственог осигурања за крв и продукте од крви у периоду од 2015–2017. године према врсти установа

Скретање пажње: Уговорима које је Републички фонд за здравствено осигурање закључио са Заводом за трансфузију и здравственим установама које пружају здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања за 2017. годину није уређено на који начин се врши снабдевање установа потребним количинама крви и продуката од крви које се финансирају из обавезног здравственог осигурања.

Завод за трансфузију је са здравственим установама које пружају услуге здравствене заштите на примарном, секундарном и терцијарном нивоу закључио уговоре о пословно-техничкој сарадњи. Наведеним уговорима регулисано је:

- да је Завод за трансфузију обавезан да изврши обезбеђивање крви и продуката од крви по захтеву установе;
- да установа сноси трошкове издате крви и продуката од крви;
- да се услуге Завода за трансфузију фактуришу у складу са ценама које је утврдио Републички фонд за здравствено осигурање;
- да је установа обавезна да за извршене услуге издавања крви и компонената од крви за кориснике који имају својство осигураног лица, изврши плаћање на рачун сопствених прихода Завода за трансфузију, по пријему средстава од Републичког фонда за здравствено осигурање.

Одредбама члана 159 став 1 Закона о здравственој заштити прописано је да установа средства за обавезно социјално осигурање остварује закључивањем уговора са организацијом за обавезно здравствено осигурање. Чланом 159 став 10 прописано је да се на стицање и располагање финансијским средствима за рад здравствене установе из Плана

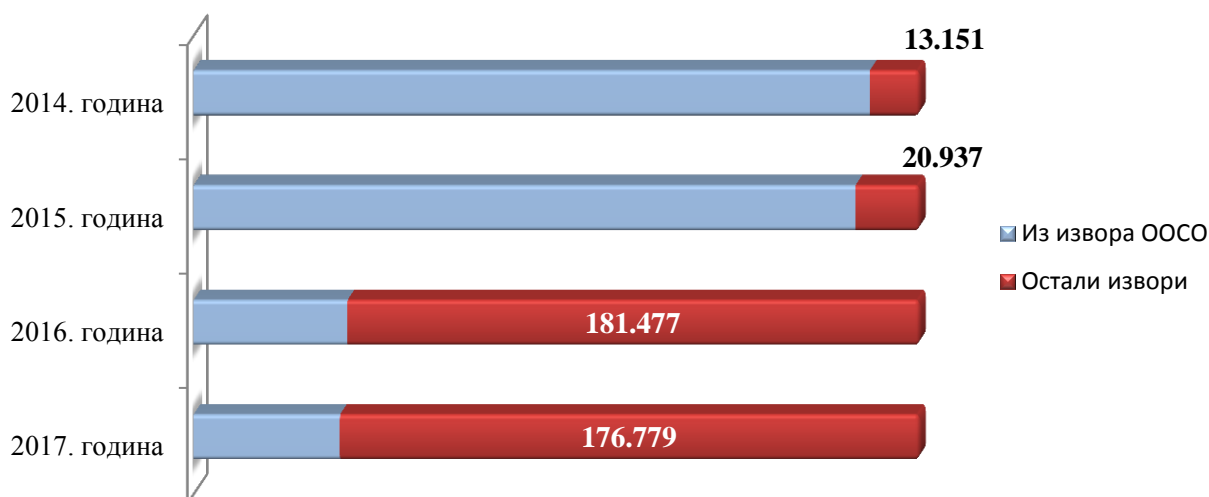
¹² „Службени гласник РС”, бр. 147/14, 9/15 – испр., 63/15, 77/15, 91/15 и 105/15.

мреже примењују прописи којима се уређује обавезно здравствено осигурање, као и прописи којима се уређује буџетски систем.

Одредбом члана 47 Закона о изменама и допунама Закона буџетском систему¹³ прописано је да одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре корисници средстава организација за обавезно здравствено осигурање престају да важе када се за то створе технички услови.

Завод за трансфузију је у финансијским извештајима за 2017. годину исказао приходе остварене из осталих извора у износу од 176.772.000 динара.

Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова¹⁴ уређено је да се у колону 11 (*Остали извори*) уноси износ остварених прихода и примања из извора: 04 – остварени сопствени приходи, 07 – трансфери од других нивоа власти, 09 – примања од продаје нефинансијске имовине, 10 – примања од иностраних задужевања, 11 – примања од отплате датих кредита и 12 – примања од продаје финансијске имовине.

Слика број 3: Преглед исказаних прихода Завода за трансфузију у периоду 2014–2017. године према изворима средстава

Након промене тока новчаних средстава из обавезног здравственог осигурања намењених за трошкове крви и продуката од крви у 2016. и 2017. години Завод за трансфузију је променио начин исказивања ових средстава у финансијским извештајима.

Од укупно исказаних прихода из осталих извора у 2017. години преко 98%, односно 173.321.308 динара односи се на приходе од услуга пружених здравственим установама из Плана мреже које се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања. Ови приходи Завода за трансфузију остварени су из средстава доприноса за здравствено осигурање које је претходно Републички фонд за здравствено осигурање пренео здравственим установама и немају карактер сопствених прихода у складу са одредбама члана 47 Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему.

¹³ „Службени гласник РС”, бр. 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр. и 103/2015.

¹⁴ „Службени гласник РС”, број 18/2015.

Налаз: Завод за трансфузију је остварио планирао, евидентирао и исказао као сопствене приходе и средства доприноса у износу од 173.321.308 динара. Ова средства односе се на приходе од дистрибуције крви и продуката од крви здравственим установама које средства за ове намене остварују трансферима Републичког фонда за здравствено осигурање. На овај начин Завод за трансфузију није поступио у складу са чланом 159 став 10 Закона о здравственој заштити и чланом 47 Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему (*закључак број 1, налаз број 1.1*).

Препорука: Препоручује се одговорним лицима Завода за трансфузију да предузму мере којима ће обезбедити да се средства која се остварују из доприноса за обавезно здравствено осигурање уплаћују на рачун установе који није намењен за евидентирање сопствених прихода установе, чиме ће се обезбедити да се иста планирају, исказују и користе на начин прописан Законом о здравственој заштити (*препорука број 1*).